

## «La práctica del estudio»

**Autors:** J. L. Doménech Zornoza, Jaime Juan Castañer, Higinio López Jornet, Justo Martínez Cuenca.

**Edita:** L'Esquer. Valencia, 1988.

Amb aquest llibre comença la seua existència la nova editorial valenciana L'Esquer i la seua col·lecció de temes psico-pedagògics, a la qual desitgem una vida llarga i plena d'èxits, que és com cal definir ja aquesta primera obra, que ací comentem.

Sens dubte, estem davant una obra de singular interès pràctic per als professionals de la psicologia educativa i per als educadors en general de nivells no universitaris.

El llibre analitza, d'una banda, la importància dels hàbits d'estudi en l'aprenentatge, les seues bases tècniques i les condicions o factors af-

voridors de l'estudi. Així com hi ha apartats dirigits a l'expressió oral, la lectura i l'escriptura en l'estudi.

Són particularment interessants els capítols dedicats a les tècniques específiques per l'estudi individual, les tècniques grupals d'ajuda a l'estudi i l'avaluació de la pràctica de l'estudi.

Així, i pel que fa a les tècniques d'estudi individual, hom realitza una pormenoritzada anàlisi on s'inclou el pla de treball, la presa d'apunts, la concentració-relaxació, la lectura ràpida i la detinguda, el subratllat, el resum, l'esquema o quadre sinòptic, la

memorització i record, la recollida d'informació, l'elaboració de treballs monogràfics, el comentari de text i la preparació-realització d'un examen.

En tots els casos s'ofereix un sistema estructural amb els objectius específics d'aprenentatge i activitats per fases, així com els seus continguts i criteris evaluatius per nuclis. Tot això resulta de gran utilitat en la pràctica professional.

Respecte a les tècniques grupals d'ajuda en l'estudi, hom inclou diversos nuclis temàtics: l'enquesta, l'entrevisita, el diàleg, el debat, la tau-

la rodona, la promoció d'idees i el teatre...; tot amb les adients orientacions metodològiques.

Per últim i pel que fa a l'avaluació de la pràctica de l'estudi, s'inclou un model de qüestionari sobre la pràctica de l'estudi on es revisen les distintes tècniques proposades amb la respectiva fulla de respostes i les gràfiques d'evolució de resultats.

No em resta més, doncs, que felicitar als autors, i també a la resta de professionals de l'ensenyançament, per tenir a partir d'ara aquesta interessant i pràctica eina de treball.

Oto Luque i Agües

## Análisis y modificación de conducta Número 40. Valencia 1988

**«Segundas Jornadas de los Gabinetes Socio-Psicopedagógicos Municipales»**

Fruto del esfuerzo del Comité Organizador y del interés del Dr. Pelechano aparece este nuevo número de *Análisis y Modificación de Conducta* dedicado de manera casi monográfica a las ponencias y comunicaciones presentadas en las «Segun-

das Jornadas de Gabinetes Municipales» celebradas en Valencia entre los días 20 y 22 de noviembre de 1986.

Se recogen los trabajos de J. C. Brengemann, José Luis Pinillos, Vicente Pelechano y Mehmet Omat; junto a trabajos de psicólogos municipa-

les de Cataluña y Madrid y la «Propuesta de modelo de intervención de los gabinetes socio-psicopedagógicos en el municipio» presentada por la Comisión Técnica de esta Delegación.

Se trata de un trabajo importante y de necesaria revi-

sión en los tiempos actuales en que cabría recordar lo que dice V. Pelechano en la presentación: «Los Servicios Municipales no deberían tomar como modelo la alternativa operativa que entraña la psicopatología y el tratamiento como primer punto de referencia. Antes bien: su objetivo se puede encuadrar en el fomento del bienestar social y personal más que en la eliminación de los problemas... ya no se trata de una actividad en el área de la psicopatología, de los tratamientos psicopatológicos, sino en el desarrollo de comunidades competentes vía la creación de apoyos social-institucionales y el fomento de la competencia de los ciudadanos».

T. J. LL.